

Posudek na bakalářskou práci Anežky Matyášové: Diagnostikování a léčba psychických nemocí: percepce normativity. Univerzita Pardubice 2019.

Autorka se zajímá o to, jakým způsobem psychiatrická péče redefinuje pojem ne/normálnosti a přináší i emické pohledy na to, jakým způsobem normu vnímají lidé trpící schizofrenií. Zkoumá, jaký vztah ke své diagnóze mají pacienti. Zamýšlí se nad technologií toho „jak se dělá blázen“, tedy nad postupy psychiatrie a rolí psychofarmak v porovnání s psychoterapií, která projevy nepotlačuje, ale pracuje s nimi. S pomocí zcela relevantní a bohaté literatury (např. M. Foucault, Komárek) se zamýšlí nad propojením diagnózy a moci spojenou se vznikem modelového člověka a normy a moderní medicíny a kliniky. Poutavě a srozumitelně identifikuje souvislost normativity s pozitivismem i kapitalismem a přibližuje charakteristiky schizofrenie jako nemoci.

V metodologické kapitole velmi pěkně popisuje obtížné shánění informantů z řad pacientů (kdy rozhovoru bránily i rodiny nemocných, zejména na venkově), ale hlavně odborníků. Nakonec se jí podařilo získat rozhovory od pěti pacientů a tří odborníků. Ke svým informantům přistupuje citlivě a eticky.

Ve výzkumné části nalezneme obsáhlé citované pasáže z rozhovorů. Rozhovory jsou hluboké, ale bylo by vhodné je ještě více proložit interpretačními pasážemi a propojit s literaturou. Autorka popisuje postupy diagnostikování a léčby, momenty „nenormality“ v souvislosti s atakami a život s nemocí. Norma je lékaři a částečně i pacienty chápána jako nepřítomnost „nenormálních projevů“ nemoci. Diagnózu většina pacientů přijala a pro některé představovala i úlevu, problematická jsou však pro ně do jisté míry psychofarmaka, která jsou pro lékaře hlavním nástrojem léčby, nejen pro jejich vedlejší účinky, ale pro obtížnější možnost odlišit, které pocity a stavy jsou „jejich vlastní“ a které souvisejí s tím, že „berou prášky“. Tím se dotýkají i osobní identity pacientů. Autorka poukazuje na to, že dosud není vybudován kvalitní systém péče o tyto osoby, tak, aby mohly prožít co nejkvalitnější život.

Práce je psána srozumitelně a poutavě, jen občas se objeví překlep a drobný nedostatek ve formátování (členění textu mezerami). Cituje se přesně.

Autorka si zvolila poměrně obtížné a inovativní téma výzkumu, v první části práce přináší hluboké zamyšlení, druhá je již o něco méně propracovaná a šitá trochu „horkou jehlou“. Práci k obhajobě doporučuji a navrhuji hodnotit výborně mínus, tedy B.

V Praze, dne 26. 7. 2019,

Hana Synková

